

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:
SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSÉS-féle HAZ.)

HOVA A LAP SZELLEMI ES ANYAGI RÉSZÉT
— ILLETO KÖZLEMENYEK KÜLDENDÖK. —

→ KEZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA. ←

Megjelenik minden vasarnap és csütörtökön.

ELŐFIZETESI ARAK:

Egész évre — — — — — 12 K. Fél évre — — — — — 6 K.
Negyed évre — — — — — 3 K. EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLER.

KIADÓHIVATAL:

(SZÉCHENYI-TÉR SZERENCSÉS-féle HÁZ)
HOVA AZ ELŐFIZETESI PENZEK KÜLDENDÖK.

HIRDETÉSEK

ÉS NYILTTERI KÖZLEMÉNYEK A KIADÓHIVATALBAN
VETETNEK FEL.

A multért.

Egy ország története esakis ugy lehet teljes, hogyha multját folyton kutatják s a multból felszínre kerülő adatokat feldolgozzák. Amely országban a multtal nem törődnek, ott a történelem nem szolgálhat ősi erények kutforrásául, ellenben ahol a mult folytonos figyelem tárgya, az utódok megtanulják tisztelni az őseket s követni azoknak nemes példáit.

A történelem nemcsak véres eseményeket jegyez fel. Szolgálatában áll az a kulturának is, hogy összehasonlítást tegyen a multbeli és a jelen kor haladásáról.

Ezért a multat mindig figyelemmel kell kísérni. E részben leggazdagabb tárháza a történelemnek a föld, melynek évszázadok viharai által egymás fölé emelt rétegei alatt mindazon korszakokból találhatók emlékjelek, amelyekben ember élt és kultúra volt.

Magyarország különösen gazdag ezen emlékjelekben és nagy jelentőségű adatokat rejt magában Esztergom vármegye és város területe úgy az őskorból, mint az ezt követő további fejlődési korszakokból.

És lehet-e közömbös reánk nézve a multnak bármely korszaka? ismerhetjük-e azokat ugy, hogy többé kíváncsiak se legyünk rájuk? Ellenkezőleg. A történelem lapjai mindig hiányosak. A feljegyzések nem mindig tökéletesek. Ezeket folyton pótolni kell s hogy ezt tehessük, kutatnunk szükséges.

A régész egymaga sokat képes ugyan felkutatni, de ez nem elégséges. A régészt támogatni kell. Támogatni abban, hogy felhívjuk a figyelmét az elöttünk réginek, szokatlannak látszó leletekre, vagy azon helyekre, amelyekre sejtésünk szerint a történelemre nézve egy-egy érdekes adat megszerzése lehetne látszik.

Kérdjük már most, hogy kik az illetékesek arra, hogy a régészt figyelmeztessék?

Erre mindenki illetékes az egyszerű pásztor embertől fogva a legnagyobb urig, de pl. a vidéken különösen hivatottak e tekintetben a községek jegyzői mint akik leggyorsabban értesülnek minden olyan jelenségről, amely a régészetet — a történelemnek ezen legszebb részét — érdeklik.

E részben példákra is hivatkozhatunk. Dorog község arany érdemkeresztet, kitűnő

jegyzője minden alkalmat megragad, hogy a községe határában felszínre kerülő s jobbra a római időből származó leletekre a tudomány embereinek figyelmét felhívja: lelkesen fáradozik hasonló eszme szolgálatában Szogyén község jeles tollú jegyzője is, akinek buzgólkodása pl. az Esztergomi Vidéki Történelmi és Régészeti társulatot igen becses régiségekhez juttatta. Legutóbb pedig Bajóth község érdemes fiatal jegyzője hívta fel a társulat figyelmét egy ottani leletre, mely ha nem is felelt meg a község és környéke történelmi adatai érdekében felöltött várakozásnak, mégis jó arra, hogy meggyőzze a hivatottakat arról, hogy a történelem iránt érdeklődik.

A fentiek után az tehát a mi kívánságunk: Ne sajnálják a községi jegyző urak azt a kis fáradságot, hogy községük határában valamely lelet mutatkozik, arra a vármegye történetén munkálkodó történelmi társulat figyelmét legelső sorban hívják fel!

A sztrájk törvény.

Alig emlékszünk rá, hogy olyan sikerült, minden érdeket szem előtt tartó és emelett absolut modern, az igényeknek és érdekeknek egyaránt megfelelő s emellett a régi bajokat orvosolni hivatott javaslat került volna kezünkbe, mint a milyen az ipartörvény második része, amelynek törvényjavaslata mostanában került nyilvánosságra. Alkotója Sztényi József államtitkár.

Korszakos mű ez és az országnak elsőrangú érd-ke, hogy minél hamarabb törvényerőre emelkedjék. A nagy mű tisztára a munkások és munkaadók közötti viszony rendezésének van szentelve. Tudjuk mindnyájan, hogy ez a viszony már annyira elmérgesedett, hogy egyik legsúlyosabb akadály az ország ipari fejlődésének. A socialista agitáció által megteremtett szakszervezetek a maguk házi politikájába is belevitték a nagy politikát, vagy a hogy ők nevezik, az osztályharcot. A kiméletlen osztályhare elvei alapján küzdöttek tagjaiknak jobb megélhetéseért, a nagyobb munkabéért, a kisebb munkaidőért, galád könnyelműséggel sodorták bele a szakszervezetek tagjait a sztrájkba, s évente — immár vagy tíz esztendő óta — milliónyi károkat okoznak a munkálatóknak és egyuttal az ország össz-

termelésének. A folytonos terrorisztikus bérharcok megteremtették a munkálatók szervezett ellenállását, a munkaadók e szervezeteik révén sikerrel tudják felvenni a harcot munkásaik ellen és ujabban egyre-másra mondják ki a munkáskizárást. Ujabban már alig hallunk sztrájkokról valamit, ellenben annál többet munkás-kizárássokról, amelyek végeredményükben ugyanazt a kárt okozzák az ország össztermelésének, mint a sztrájkok. Észrevehető, hogy ugyanaz a kapzsi terror, amely azelőtt a munkásokat a sztrájkra készítette, most a munkálatóknál lép fel és bizva szervezeteikben és a hatóságok támogatásában, egyre-másra rendezik a munkáskizárássokat. Ezt főleg a kisiparosok, az egy-két segéddel dolgozó mesterek sanylik meg, akik kénytelenek ugy táncolni, ahogy a munkaadó szövetségeket vezető nagy tőkés vállalatok, akik aránytalanul nagyobb ellentálló képességgel rendelkeznek, fűtyölnek.

A sztrájk törvény főleg e kérdések körül forog. Hazudik az, aki azt állítja, hogy egyoldalú munka a szóban lévő törvényjavaslat tervezete. Hajszálpontosságú paritást visz bele ez a javaslat a munkaadók és munkásaik közötti viszonyokba, egyik félnek sem adván több jogot mint a másiknak. A javaslat a legteljesebb mértékben elismeri a munkához való jogot is a munkával való rendelkezés szabadságát. Ami annyit jelent, hogy a sztrájkot jogintézménynek deklarálja. Ezzel szemben jogintézményé deklarálja a munkáskizáráss jogát is. A szakszervezeteket is a jogintézmény-nívójára emeli, és megengedi, hogy a szakszervezetek befolyással bírjanak a sztrájkokra. Megengedi a szakszervezettel kötendő kollektív szerződéseket. Ezzel szemben ugyanezen jogokkal ruházza fel a munkaadók egyesületeit.

Világra szóló ujitása a javaslatnak az iparbiróság, amely a jövőben ítélni fog sztrájkok munkáskizárássok vagy egyéb konfliktusokban, melyek munkások és munkaadók között előfordulhatnak. Az iparbiróságokban is a teljes paritás elve dominál, de még ennél is lényegesebb az, hogy e bíróság tárgyalásait a független magyar bíróság tagjai vezetik és az övéké a döntő szó az ítélet meghozatalánál. A fölesküdtött törvénytudó nem érdekelt és a dolgokat magasabb nézőpontból mérlegelő magyar királyi bíró mindenestre olyan ítéleteket fog hozni, amelyeknek igazságos voltához kétség nem fér.

TÁRCA.

A körorvos és a halál.

(Folyt. és vége.)

— Hogy érti kend?

— Ne beszéljen s ne pártoljon olyan elveket, melyek a szegény népet ki akarják zavarni régi butaságaiból, megszokásaiból, előítéleteiből.

alázatosságából, gyűlölködéseiből. Szóval, azon legyen, hogy a nép megmaradjon nyomorúságában. Hirdesse, terjessze, hogy a földi boldogság és menyői üdvösség abban van. Magának a doktor urnak is egyenes haszna lesz ebből. Igaz, hogy a diplomátlan kuruzslóknak is, — de ne legyen doktor ur kicsinyes. A népen, ez esztelen nagy tömegben meg kell okosan osztozkodni mindazoknak, akiknek eszük van. Csak olyan nép fog babonásan hinni a doktori esodatételekben is, amelyik egyáltalán tudatlan és babonás. Ha egyszer a nép előtt egészen világos, hogy a javasasszony riolvasásától senki sem gyógyulhat meg, kétkedni fog ám az az aqua carminativa bűbajos erejében is. Mindazoknak, akik immár tulajdonképpen a tömeg eszén, közös érdekük, hogy azon minél tovább járassanak túl. Hogy az ilyenek már is kelletlenül többen vannak az elég baj, de napról-napra még többen lesznek, ha egy-egy ellen kajánkodva, folyton felvilágosítják a tömeget. S a felvilágosodás terjedése kellemetlen nekem is, mert bizonyos, hogy a felvilágosult, művelt emberek átlag hosszabb életűek, mint a sötét butaság boldog jámborai. A zulukafferek még szentül hiszik, hogy az ő kuruzslók esodatévő magasabb lények, az angolok ellenben már tudós orvosait is csak mint tudós, hasznos, jó törekvő, de véges embereket tisztelik. A zulukafferek átlagos életkora mégis csak harminc-harmincöt esztendő, az angoloké ellenben negyvenöt-ötven.

A doktor már megpillantotta a falu ablakainak világosságait s a sötét este dacára is tudott már tájékozódni. Nem volt többé rászorulva utmutatására s azért most már könnyen, szinte foghegyen beszélhetett halállal.

— Köszönöm kend szívességét, de most már mehet vissza bivalyaihoz. A bölcseségek, amiket összefecsegett, olesó közhelyek, azokra nincs szükségem. Azt pedig már éppen ne képzelje, hogy engem esőpp szívességével megvesztegetett. Tartozom önnek azzal a teljes őszinteséggel, hogy kijelentsem: én hivatásomhoz híven, ezentul is ön és minden szövetségese ellen s a felvilágosodás mellett fogok küzdeni.

— Halátlan és ostoba ember, — mondá vállalt vona a halál. — Am csak tegye, majd meglátja, mire megy vele. Ha ha-ha!

S a halál gonosz, haragos gunykacajjal sarkon fordult s visszament az erdő felé.

A körorvos hazaért. Ott vette a hírt, a mit vezetőjétől úgy is tudott, hogy a sikeresen megoperált bérlő már ravatalon fekszik. De még azt a hírt is, hogy a szerencsétlen ő ölte meg az operációval. Legalább a faluban mindenki azt mondja. Mert, hogy szakasztott abban a bajban szenvedett a mult heten a kisbíró is, azt a javasasszony kente meg s ma egészséges mint a makk.

Egy-két hétig e bérlő-ölés miatt a körorvost egyáltalában nem hívták beteghez, nem is jött hozzá senki. Rossz szemmel néztek rá mindenfelé. Pedig hallotta, hogy egyszerre több nagy beteg nyomja a szalmát a faluban és a környéken. Valamennyit a javasasszony kente meg s valamennyi szerencsésen felgyógyult.

Végre egy gazdatiszthez mégis a doktort hívták, miután az az úri beteg a javasasszony minden kenése dacára folyvást igen rosszul volt. A doktor majd lelkét tette ki s összeszedte minden tudományát, hogy megmentse. Éjfélkor mellette virrasztott s már biztosra vette, hogy sikerült legyőznie a kórságot. Éjfélkor fáradtan hazaindult. Mikor kilépett a gazdatiszt kapuján, egy alak surrant be azon. A sötétben is megismerte: a halál volt.

Rohant vissza. Késő! . . . A szobajutóban összeütközött a kaszával ki már benn egykettőre el is végezte gyilkos dolgát.

A gazdatiszt felhán feküdt az ágyon, családját sirt körül s felháborodva integetett a doktornak, hogy távozzék.

Az udvaron a kutyák vonítottak. A cselédek ezek esztitő oldalbarudósása közben azt beszéltek, hogy lám, kar volt elküldeni a javasasszonyt s a doktort hívni. Szegény jó tekintetes ur most is élne, már egészséges is volna mint a makk.

Megint jó sokáig nem hívták a doktort sehova és nem halt meg senki. Aztán megint egyszer a kulturmérnökhöz hívták, aki súlyos moesarázt kapott. Azt buzgón kezelte s az — meghalt. Annak a munkásai szintén megkapták ugyanazt a bajt, de a javasasszony tanácsára paprikás borba lőkörmet főztek, megitták a főzetet s egytől-egyig meggyógyultak.

Amiért is a doktor följelentette a javasasszonyt a törvénytől tilos kuruzslásért. El is íté-

ték a bányát pénzbírságra s eltöltötték a gyógyítástól.

Ez igen kétségbeejtette a jó kutas koresmárost, aki nádat vágatván a moesárban, szintén megkapta a bajt s hiába hívtá a bányát, hogy őt is mentse meg. Végre is a körorvosra fanyalodott. Szegény doktor megfogadta, hogy ő felakasztja magát, ha az is meghal. És a koresmáros csakugyan meghalt.

A doktor nem akasztotta fel magát, mert ha méltán el is volt keseredve, lelkiismerete tiszta volt. Mit tehet ő véges ember, ha titokzatos magasabb erő játszik vele hamis játékok? A halál állja rajta a buszut, amiért annak idején megsértette. Halál ellen nincs orvosság. De talán alázatos könyörgéssel meg lehet engesztelni?

Elindult tehát a körorvos az erdő felé, hogy a haláltól bocsánatot kérjen. Irásban egy egész reakcionárius programbeszédet vitt magával melyben kivallotta, hogy jobb meggyőződések érlelődtek benne. A népre nézve kétségkívül a legnagyobb szerenese, ha tudatlan és buta. Ez volt sommája a csinos szónoklatnak, melyet fel akart a halál előtt olvasni.

Az erdőközi tisztásra rá is akadt. Azon most új temető volt, melyben még nem feküdtek sokan. De aki csak benne feküdt az halálos bajában mind a körorvos páciense volt. A halotti levelek rovataiban el nem igazodó paraszt halottkém úgy is bizonykodott annak idején ezek mindegyikéről, hogy a halálok: „a tekintes körorvos ur.”

A halált magát azonban a doktor nem tudta megtalálni. Úgy hallotta a esőztől, ki ott től-lá-bolt a temető és az erdő körül, hogy az elment a vidékről s tudj Isten, mikor jön megint vissza.

Biz az oda maradt évekig. Senki azalatt a faluban és környéken nem halt. A körorvosnak épen semmi dolga nem volt. A nép úgy nézett rá, hogy mit is keres itt ez a teljesen felesleges ur? Már csak egy halálesetet tartott a szegény körorvos a közeli jövőben valószínűnek: a maga éhenhalását.

Hogy ennek elejét vegye, jelentést tett az illetékes hatóságnak, hogy az ő állása merőben felesleges és helyzete Bikkfalván tarthatatlan, mert a halál őt bojkottálja. A bikkfalvi körorvosi állást ez alapon meg is szüntették. A doktor elköltözött s csak egy fogászati műtermet nyitott, egy nagyvárosban, mint mind a többi falusi orvos a ki a vidéken nem tud megélni.

E naptól fogva Bikkfalván egyre szől a lélekharang. A halál nyakra-főre pótolja amit éveken át bosszúból mulasztott. De ebből a volt körorvosnak már semmi haszna.

Közmé Andor.

Mi ujság?

Két asztal.

A vármegye tanácsstermében tegnap két asztalt állított fel a várnagy.

Két meggyszínvörösre mázolt asztallal szaporodott meg a tanácssterem butorzata.

A két asztal szorosan egymás mellett a rács melletti dobogón áll, mellette két szék.

A régi főispáni képek esodálkozva nézik a két új jövevényt, amíg szemük egy másik újításon is meg nem akad.

Közvetlenül a rács mellett a falon egy új tábla kapott helyet.

A táblán a következő felirat olvasható:

A közönség számára fentartott hely.

Hm hm, mondja az egyik főispán, mégis csak jobb dolga van most a közönségnek mint a mi időnkben volt, most már asztal mellett foglalhat szépen helyet, ámbár mégis csak furcsa, hogy két szék áll csak az asztalok mellett s így — főispáni kardomra mondom — bizony nem tudom, ki lesz az a két kiválasztott halandó, akit a közönség kö-

zül ez a két szék megillet. — Én tudom így szól egy másik főispán — akinek a képe közvetlenül az elnöki szék mellett függ — a sajtó képviselői fognak ezeken a székeken ülni.

Ejha — mondja a harmadik — az én időmben az ujságírók itt benn ültek a rácson belül és mindig igen jól megfértünk velük.

— Bizony mindig is így volt — zengik korusban az összes főispánok.

A főispánok hirtelen elhallgattak, mert egy ismeretlen egyén dugta be a fejét a tanácssterem ablakán és úgy látszik mindent hallott.

Sose törjék a fejüket a méltóságos urak, szólott „a magát elég illetlenül viselő egyén,” lesz ez még másképp is!

Remeg a szomszéd . . .

Vármegyénk kikerekítésének a híre a szomszéd megyékben érthető megdöbbenést keltett. Legnagyobb riadalom Hont vármegyében melynek szobi járása fog hozzánk esatoltatni. A legszebb járás elvesztése felett bizony méltán kesereghet a szomszéd, bár magának az érintett járásnak a lakossága osztatlan örömmel fogadta az idecsatolás híreit. Figyelemreméltónak találtuk a „Honti Lapok”-nak a kikerekítéshez fűzött egynéhány észrevételét közölni. Nevezett lap társunk f. hó 1-i számának vezércikkében többek között a következőket írja.

„ . . . A terv szerint Hont megye szobi járását egészen Esztergom megyéhez esatolják . . .

Erősen tartunk attól, hogy igenis dologi komolysággal kell vele szembenéznünk.

Ép most egy éve, kaptuk budapesti forrásból azt a kalandosnak tetsző hírt, hogy a választókerületek kiképzésével és kikerekítésével vármegyénk is alighanem a halálraszánt vármegyék sorában szerepel, sőt tervezet készül az iránt, hogy Hont vármegyét egyszerűen beolvasszák Bars vármegyébe melynek ez a terv tíz éves régi, beteges, perverz ábrándja.

Lapunk ez a híradása akkor nemcsak idehaza keltett méltó feltűnést, hanem azt tőlünk a fővárosi komoly sajtó egy része is átvette. Cikkünk tartalmának izgató jelentőségét akkor különösen megállapította az, hogy a kormány felhivatalosai nyomban leadták cáfolatukat. Igaz, hogy láttunk mi már oly tényeket is cáfolni, amik a cáfolat után 48 óra alatt mégis megvalósultak.

Most ime újra kiüti fejét veszedelmes sárkánytojásából ez a terv, még pedig pozitív formában, mint az a határozott, kész, bevégzett tény, hogy egy szomszédos versenytársunk kedvéért mér a kormány pusztító esakányítást vármegyénk bástyáira és legszebb járásunkat, a szobi járást esatolja Esztergom vármegyéhez.

Tíz év óta rémitget bennünket ez a testetlen kísértet, mint rossz álmok lidérenyomása. De miért épen csak Hont vármegyéről esik szó olyankor, ha a vármegyék felosztásáról van szó? miért nem más vármegyék fölött zörgeti a nyugtalanító szél a harasztot? — miért örökké csak Hont vármegye fölött?

Meg van ennek is az oka. Nincs az országnak oly éhhetetlen vármegyéje, melylyel oly mostohán, oly szákkeblűen bántak el a mindenkori kormányok, mint ezzel a szerencsétlen, elhagyatott vármegyével. És miért bántak velünk így a kormányok? mert önmagunk vagyunk önmagunk ellenségei.

Csoda-e hát, ha ezt a mi örök zsidbadásunkat, ezt a marazmusunkat látva, akad olyan, akár kormány, akár más tényező, mely egyenest megtagadja ettől a vármegyétől a létjogosultságot és arra a gondolatra vetemedik, hogy ez a vármegye melynek minden rögéhez a multból sok dicsőség,

de sok szenvedés is tapad, jövőben szűnjék meg önálló vármegye lenni és a kapzsi szomszédok maguk közt fölszeleteljék azt, mint egy hitvány görögdiányt.

Régi erényeinkhez hiven hát erre az újabb hirre is aludjunk tovább".

Hát — elismerjük — szomorú perspektiva ez Hontvármegyére, de a kikerekítés miatt ne keressen a szomszéd se önmagában se bennünk hibát, mert ez a terv minden tekintet és a befolyás nélkül egyedül és kizárólag a magyar faj szupremáciáját célzó választó kerületi átalakítással van szoros kapcsolatban. És elvégre is a cél szentesíti az eszközöket.

Lövészet élesztővel.

Az esztergomi helyőrség mindkét ezredbeli legénysége f. hó 19-én és 24-én éles lögyakorlatot tart Sátorkő pusztá környékén. Ugyanekkor érkezik városunkba a 76. gyalogezred soproni harmadik zászlóalja, mely szintén résztvesz az itteni gyakorlatokban.

A hercegrímás Budapesten.

Vaszary Kolos bíboros hercegrímás, a ki jelenleg Balaton-füreden nyaral, kitűnően érzi magát. Egészsége annyira helyreállt, hogy nyaralását félbeszakítva, augusztus 12-én udvarával együtt Budapestre érkezik. A hercegrímás Nagyboldogasszony napján, augusztus 15-én pontifikálni fog a Mátyás-templomban. Augusztus 18-án pedig a király születése napja alkalmából háladó istentiszteletet tart és ő fogja vezetni a Szent István-napi körmenetet.

Személyi hírek.

Magos Sándor kir. ítélőtáblai bíró egy havi üdülésre Reichenhallba utazott. Frey Ferenc lovag Marienbadból, Roszival István dr. prelátus kanonok Reichenhallból és Klinda Teofil dr. a gömörmezei Csiz fürdőből hazaérkeztek. — Bogisich Mihály v. püspök esütörtökön hosszabb tartózkodásra Rohitsba utazott. — Horváth Ferenc dr. pelátus-kanonok a budai Császárfürdőből 3 napi tartózkodásra városunkba érkezett és a távollétében érkezett rektori ügyek elintézése után szülőfalujába, Frakuóra távozott. — Graeffel János prelátus, mint Csernoch János dr. esanádi püspök vendége, e hét folyamán Karlsbadból Temesvárra utazik.

Tennisz-verseny.

Az E. H. E. tenniszcsapata vasárnap mérte össze erejét a Honti sport clubbal. Az eredmény bizony nem volt valami fényes, sőt a legnagyobb mértékben diestelenül végződött a mieink hátrányára. A hontiak az összes játszmákban legyűrték az E. H. E-t. No de minden kezdet nehéz és ez a kis balsiker ne kedvetlenülítsen el senkit. A honti tenniszcsapat már nem egy országos versenyen is elvitte a győzelmi pálmát. Ilyen csapattal kiállni már egymagában is kész dicsőség.

Csapat szemle.

Egy igen különös nevű úr: Ritter Room von Hermannstadt, aki egyébként tábornoki rangot visel, tegnap szemlélt tartott a helybeli helyőrség felett. A tábornok tiszteletére a tisztikar tegnapelőtt este bankettet rendezett a „Füüdő” vedéglőben.

Az alkohol és a bicska.

Az elmúlt vasárnap véres szenzációt hozott Szentgyörgymezőnek. Leszurtak egy legényt, aki most halálos sebbel fekszik a Kolos kórházban. Igazán jellemző tünet, hogy valahányszor emberélet ellen történik merénylet, annak minden Szentgyörgymező a színhelye. Csak a közelmúlt-

ban is a Drevenka féle apagyilkosság, a majdnem végzetessé vált katonai szurkálás mind-mind a hirhedt negyedik kerületben esett meg. Ennek a kerületnek a kis zugkoresmái képezik állandóan a véres események színhelyét. Ez a tünet már nem kivételes, hanem olyannyira szembeszökő és jellegzetes, hogy nem lehet minden kritika nélkül csak úgy könnyedén átsiklani felette. Erős társadalmi baj lappang itt a háttérben. Szentgyörgymező népe — tisztelet a kivételnek — koresmázásra duhajkodásra erősen hajlandó. Eme szenvedélyét pedig nagyrészt a sok felügyelet híján levő zugkoresmák oly könnyen kielégíthetővé teszik, hogy talán nem ártana ezeket a kis koresmákat erősebben szemmel tartani. A rendőrségnek jogában áll megállapítani a koresmák záróórját, tegye ezt amint ahogy igen jó eredménnyel csak a nem régi-ben meg is tette, amidőn ezen koresmákat vasárnap este állandóan 8 órakor záratta le. A rendőrség köteles arra is, hogy ügyeljen ama rendelkezés szigorú betartására, hogy részeg embernek több italt adni nem szabad, mert ha ezt meg nem teszi büntetésévé szegődik a koresmárosnak. Tesék állandóan és szigorúan szemmel tartani ezeket a kurtá koresmákat és akkor bizonyára félszáz bűncselekményt sem fognak a hirhedt IV. kerületben elkövetni. Mindezeket pedig azért mondtuk el mert az elmúlt vasárnapon a szentgyörgymezői Madarász-féle koresmában Ottlik Ferenc nevű legény boros állapotban állítólag azért, hogy az apját megvédje belekötött Fíndt András nevű társába. A legények között először heves szóváltás kerekedett majd dulakodni kezdtek és ekközben Fíndt kirántotta bieskáját és azt Ottlik mellébe vágta. Ottlik ott a helyszínen nyomban összeesett. Súlyos sebével a „Kolos” kórházba szállították. Fíndt ellen megindult az eljárás. A duhaj legény nem tagadja tettét. A rendőrség tegnap áttette az összes iratokat a kir. járásbíró-sághoz.

A rendőrség ügye.

A hét folyamán az a hír terjedt el városzerte, hogy a felfüggesztett rendőrtisztviselők fegyelmi ügyében a megyei tisztí főügyész már elkészítette a vádindítványt, amely hivatalvesztésre szól. Ennek ellenében hivatalos helyről nyert információ alapján közölhetjük, hogy a vádindítvány még egyáltalán nem készült el s így az ehhez fűzött mindeneműi kommentár időelőtti találgatás. A vádindítvány előre láthatólag nem fog hivatalvesztésre szólni.

Kirándulás Dobogókőre.

Az esztergomi turisták vasárnap azaz f. hó 9-én kirándulást rendeznek Dobogókőre a következő utitervvel: „Esztergom—Kétágúhegy—Velka skála—Feketehegy—Dobogókő: vissza Rámhegy mellett Dömösre és onnan vasuton illetve propellerrel Esztergomba. Találkozás 7 órakor reggel a régi városi téglaháznál. — Élelemről ki-ki maga gondoskodik. Jelentkezni lehet szombatig Brill Gyula vezetőnél.

Az utazó diákok élen.

Komárom városának közige, bizottsága felirt a miniszterhez a pénz- és felügyelet nélküli csavargás ellen. A felirat rámutat arra, hogy az ifjak utközben, mert pénzük nincs, kénytelenek kéregetni s ez a kéregetés kiöli lelkükből a szeméret és önérvetef. Gyakran kénytelenek utszéli esárdákban hálai s a mit ott hallanak, tapasztalnak, igen gyakran káros hatással van testi és lelki épségükre. A miniszter utasította a közepiskolai igazgatókat, hogy ilyen pénz és kellő felügyelet nélküli s önérvetes ifjakhoz nem méltó csavargást tiltsák el.

A kath legényegyletből.

Az esztergomi kath. legényegylet pompásan sikerült nyári mulatságot rendezett vasárnap este a „Füüdő” kerthelyiségében, melyet ez alkalommal zsufolásig megtöltött a közönség; a mulatságot jól összeválogatott műsor vezette be. Nemesszeghi István zenetanár ismert virtuozitásával hegedűszámokat adott elő, melyhez a zongorakiséretet Nemesszeghi Gizike szolgáltatta precíz játékaival. Majd egy kellemes duetben volt része a közönségnek Taky Gyuláné és Gyarmati Lenke kellemes szopránja ugyanezek sok tapsot szerzett nekik. A műsort egy egyfelvonásos zárta be, melyben a szereplők egytől-egyig a legjobbat nyújtották. Műsor után tánc következett kiváló kivirradtj.

Szocialista mozgolódás.

Az országos magyar munkásvédő szövetség f. hó 9-én vasárnap Pizskén népgyűlést tart, mely alkalommal az ottani munkások között megalakítják a szövetség helyi csoportját. A központi főszolgabíró már intézkedett, hogy a gyűlés napján megerősített esendőőrjárat vonuljon ki a gyűlés színhelyére az esetleges rendezavarások megakadályozása céljából.

Lábatlanon ismét szurkáltak.

Lábatlanról írja tudósítónk: Nedesocky Mihály itteni földművest, aki a múlt hónapban Stern Hermann koresmáros veszélyesen összeszurkálta, az elmúlt vasárnapon este három idegen megtámadta és rajta mintegy 20 szurást ejtett. A súlyosan sebesült embert nyomban beszállították a helybeli Kolos kórházba. Nedesockyt a rendőrség kihallgatta és a sebesült összefüggésbe hozta az el-lene elkövetett merényletet a Stern féle szurkálási esettel. Nedesocky vallomása, amelyet egyébként a nyomozás érdekében titokban tartanak, az első pillanatra magán hordja a valószínűtlenség látszatát és bizonyos, hogy ismét duhaj verekedő kedvének itta meg most már ő maga a levét.

Előadások a moziban.

A „Korona”-mozi a szombat vasárnapi rendkívül sikerült előadás után most már ismét állandóan fogja szórakoztatni a közönséget. Mától kezdve minden esütörtökön és szombaton este 9 órakor és vasárnapon este 7 és 9 órakor előadások lesznek a moziban. A mozi mai műsora a következő: Csak nem házasodni, nagyon mulattató. Nagyapó pilulái, komikus. — A szellem meséje, nagy látványosság rendkívül szép és hosszú színes kép. Szépitő intézet, komikus. Orosz hadtestek, természeti felvétel nagy katonai kép. Egy jó tréfa nagyon nevetető.

A rekruták bevonulása.

A hadügyminisztérium az általános helyőrség változás alkalmából a következőket rendelte el: Az 1906-ban sorozott magyar honosságú legénység ha a rekruták bevonulása folytán a létszám betelik, csak az esetben szabadsághozható, ha a szolgálati idejüket 1906. október 1-je előtt kezdték meg. Az 1905-ben sorozott katonák, akik igényt tarthatnak szabadsághozásra, de akiknek tovább szolgálása kívánatos lenne, ha önként tovább szolgálnának egy évig, ezért három fegyvergyakorlatot számítanak be nekik. A rekrutákat az összes csapatokhoz 1908. szeptember 6-án kell behívni a tényleges szolgálatra. Az egy éves önkénteseket, valamint a haditengerészet rekrutáit október 1-én hívják be.

x Háziasszonyok öröme. A nemesak híres de gyönyörű „Mercedes” állvány (kredenc papír a „Hunnia” könyvnyomdában Széchenyi-tér 7. sz. alatt kapható. Darabja 5 fillér.

Tanítóválasztás Szőgyénben.

A róm. kath. iskolaszék augusztus 2-án tartott gyűlésen a most szervezett 7-ik osztálytanítói állásra 19 pályázó közül: Borz Lajos okleveles tanítót választotta meg.

Vége az aranyzinórnak.

Feltűnést keltő katonai ujításról kaptunk hírt. Legközelebb a király elé terjesztik megerősítés végett a lovasság új egyenruházati utasítását. Az új szabályzat szerint a lovasság minden részének egyforma tábori egyenruhája lesz, amely az egyes lovas csapatoknál csak csekély eltéréssel fog egymástól különbözni. A közös lovasság amint tudvalevő, az egyenruházat tekintetében eddig három részre oszlott: tizenhat huszárezredre amely a Magyarországból sorozott lovasokat foglalta magában, 15 dragonyos és 13 ulánus ezredre amely utóbbiakban az osztrák katonák szolgáltak. Az új egyenruha alighanem azt fogja jelenteni, hogy a huszárok elvesztik atillájukról a zsinórzatot, amellyel annak magyaros színezetet nyertek s egyformává teszik őket az osztrák lovasokkal.

A hatósági husszék meglesz.

Lapzártakor értesülünk, hogy a város gazdasági tanácsosa megbízott egy helybeli kereskedőt, hogy a városi mézszárszék céljaira 2 darab marhát vegyen, melyből még e hét folyamán próbavágást fognak eszközölni.

Katonazene a „Központi”-ban.

A „Központi” kávéházban szombat este 8 órától kedvező idő esetén katonazenés hangverseny lesz.

A vagonhiány.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a következő táviratot teszi közzé: Az ősszel várható tömeges áru- és terményszállítások, továbbá a folyó évi szeptember havában tartandó katonai nagy hadgyakorlatokon résztvevő csapatok elszállítása, végül a nagy beruházási munkálatokhoz szükséges anyagok állandóan nagy tömegben való szállítása a vasut teljesítő képességét előreláthatólag oly mértékben fogják igénybe venni, hogy kocsiatlagunknak lényeges gyarapodása dacára is számolnunk kell a bekövetkezendő kocsihányal. — A kocsihányából eredő szállítási nehézségek megelőzése, illetve lehető csökkenése érdekében minden alkalmasnak látszó intézkedést megtettünk. És itt figyelmeztetjük a nagyobb kereskedelmi és ipari vállalatokat, hogy a részükről elszállítandó sállítás időhöz nem kötött tömegárukat (épület- és tűzifa, szén, só érc, kő stb.) zömét még a nyár folyamán, mindenesetre azonban az erősebb őszi forgalom bekövetkezése előtt f. évi szeptember hó közepéig lehetőleg elszállítsák.

Az orosz közigazgatás.

Néhai I. Miklós orosz császárról beszélnek a következőket: Uralkodása alatt a kaukázus közigazgatása roppant költséges volt s a deficit mintha sohasem akart volna véget érni. A cár végre az államtanács egy ülésén szóba hozta a dolgot s minisztereitől kért tanácsot, hogy kellene a Kaukázust felvirágoztatni. A cár láthatólag rossz kedélyben volt s a főméltóságok jónak látták — hallgatni. Végre is azonban hallgatni sem lehet örökké, fogta hát magát egy nagyérdemű generális, aki tehát bizvást tanácsolhatott valamit, és „tanácsolt” a cárnak.

— Legjobb volna — azt mondja — a Kaukázust vállalkozó szellemű külföldieknek száz évre bérbeadni, harminchárom esztendőre németeknek, ezek felvirágoztatják a mező- és tejjgazdaságot:

harminchárom évre angoloknak, ezek fellendítik az ipart és kereskedelmet; és végül ugyanannyi időre olaszoknak, hadd vennének a művészetek is lendületet.

A cár hallgatja figyelemmel az előterjesztést, mikor aztán a tábornok befejezte, azt kérdi:

— De hisz te az előbb száz évről beszéltél, ez meg csak kilenvenkilenc.

— Hát arra az utolsó évre helyezz oda egy orosz fő kormányzót, egészen bizonyos lehetsz, hogy az egy év alatt megsemmisíti kilenvenkilenc esztendő munkáját.

A cár, aki tudvalevőleg jól ismerte birodalmát, nevetett a megjegyzésen s a Kaukázusról többé nem esett szó.

Értesítés.

Saját szüretelésű asztali bor literje 1 kor., Schätz-fele palack sör 60 filléért kapható házon kívül a Korona szállodában. Boros üveg 16 és a sörös üveg 20 filléért visszavétetik.

x Használt, de jó karban lévő boroshordók megvételre kerestetnek. Bővebbet a kiadóhivatal.

A SZERKESZTŐSÉG PÓSTÁJA.

S. p. Az „Etiquetta espanola” 32. §-a értelmében a férfi mindenkor a hölgy baloldalán halad sétaközben, de az utcán rendszerint a férfi megy a járda szélén tekintet nélkül a spanyol etikettre.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

GERENDAY JÓZSEF.

NESTLÉ

**gyermeklisztje
csecsemők, lábbadozók,
gyomorhajosok részére.**

A legjobb alpesi tejet tartalmazza.

Egy doboz 1 k. 80 fill.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. — Ugyanott ismertető iratok ingyen.

Vadászok figyelmébe!

Egy 7 hónapos betanított vizsla kutya azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban.

5685 1908. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az esztergomi kir. járásbíróház mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Zwillingner Ferenc ügyvéd által képviselt Pálmay János József végrehajtónak Csemniezki János és Csemniezki Pál végrehajtást szenvedett elleni 200 korona tőke követelésének, ennek 1903. évi január hó 22 napjától számítandó 6%-os kamata 20 korona 22 fillér per, 15 korona végrehajtási és ezuttal megállapított 18 korona 30 fillér árverés kérelmezési költségének kielégítése iránti végrehajtási ügyében a komáromi kir. törvényszék kerületéhez tartozó esztergomi kir. járásbíróház mint telekkönyvi hatóság területén Esztergom sz. kir. város határában fekvő Esztergom sz. kir. városi I. ker. 2780 sz. tkvi. betétben A. I. 1—2 sorsz. 2393, 2394 hrsz. a. Csemniezki Pál tulajdonául felvett előlegyi pince és szántóra 654 korona, az u. t. † 28043 hrsz. a foglalt kenderes dűlőbeli szántóra 70 korona az esztergomi kir. városi I. ker. 2781 sz. tkvi. betétben I. 1—2 sor. 3074, 3075 hrsz. a. felvett világoshegyi szántó és kopárságra 78 korona, s az Esztergom sz. kir. városi I. ker. 2418 sz. tkvi. betétben † 971331a hrsz. a foglalt Kolozs uton túli dűlőbeli szántóra 66 korona kiküldési árban az árverés elrendelvényt, az árverés határidejéül **1908. évi augusztus hó 28 napjának d. u. 3 óráját** ezen telekkönyvi hatóság árverési helyiségébe kitézte azzal, hogy ugyanekkor a fentjelzett ingatlanok esetleg a kiküldési áron alul is elfog adatni.

Bánatpénzül az ingatlan kiküldési árának 10% a teendő le. Árverezni szándékozók a bánatpénzt készpénzbe, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez le tartoznak tenni vagy annak a bíróságnál történt előzetes elhelyezéséről szóló elismervényt átadni.

A vételár három egyenlő tetszés szerinti részletben 3 hónap alatt fizetendő az árverés napjától számított 6%-os kamatokkal.

Az egyidejűleg kibocsájtott árverési feltételeket a hivatalos órák alatt ezen telekkönyvi hatóságnál és Esztergom sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalánál a hirdetmények között meg lehet tekinteni.

Esztergom, 1908. évi május 25. napján.

Magos Sándor kir. ítélő táblai bíró.

GERENDAY A. és FIA
szobrászok,
első orsz. szabadalmazott
siremlékmű gyárosok
BUDAPESTEN, VII., Rákóczi-út 90.
Fiókház: X. Kőbánya, az új temető mellett.

FENNALL 1848

Esztergomi Lapok nyomdája „Hunnia” könyvnyomda Esztergom.